

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2024

No 2

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Elektron nashr. 1038 sahifa.

E'lon qilishga 2024-yil 29-fevralda ruxsat etildi.

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Axmedov Sayfullo Normatovich i.f.n., professor, MIM akademiyasi rektori
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMIB birinchi prorektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d. TDIU professori
Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Musyeva Shoirazimovna, SamDu IS instituti professori
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., TAQU katta o'qituvchisi
Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti
Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Ilm-fanga baxshida umr	10
Baxtiyor Islamov	
Kichik biznesni rivojlantirishda "yashil" iqtisodiyotni keng tatbiq qilishning ahamiyati	12
Gulnora Abdurahmonova Kalandarovna, Sanjar Baxodirovich G'oiptazarov	
Brand Capital as a Determinant of Institutional Prestige and Student Choice in the Higher Education System	18
Zufarova Nozima Gulamiddinovna	
Inson va atrof-muhit dialektikasi: nomutanosiblik ko'rsatkichlari va ekologik muammolar	26
Butaboyev Maxammadjon Tuychiyevich, Maxmudov Nosir Maxmudovich	
Yashil budjetlashtirish va uni O'zbekistonda joriy etish istiqbollari	32
Meyliev Obid Raxmatullayevich, Gofurova Kamola Xayrulla qizi	
Iqtisodiyotda ta'lim va fan integratsiyasining asosiy yo'nalishlari	37
Yormatov Ilmidin Toshmatovich	
Transport vositalari va yo'llar turizm transport infratuzilmasini rivojlantirishning muhim omilidir	41
Agzamov Shaxboz Akmalovich	
Bank xizmatlarini raqamlashtirish orqali samaradorligini oshirish	46
A. X. Salamov	
Biznes-reja baliqchilik xo'jaligi rivojlanishi uchun asos sifatida	50
Dosmurotova Shaxista Kengashovna	
Mamlakatning investitsiyaviy jozibadorligi va uning lizing munosabatlari rivojlanishi bilan bog'liqligi	57
Axmediyeva Aliya Toxtarovna	
Turizmni rivojlantirish imkoniyatlari	65
Ziyadullayev Ilhom Narkabilovich	
Tijorat banklari depozit operatsiyalari samaradorligini oshirish muammolari va ularni bartaraf etish yo'llari	69
Shamsiyev Nodir Muratovich	
Hududlarni rivojlantirishda xorijiy investitsiyalarning samaradorligini oshirish masalalari	74
Shagzatov Oybek bahodirovich	
Hududlar biznes muhitini rivojlantirish va samarali boshqarish yo'nalishlari	78
Davlatov Sanjar Abdimannonovich	
Ijtimoiy rivojlanish xulq-atvor paradigmasida yoshlarning tadbirkorlik faoliyatini tartibga solishning nazariy asoslari	82
Mirzatov Baxtiyor Toxirovich	
Korxonalar innovatsion faoliyatida raqamli transformatsiyaning muhim yo'nalishlari	86
Yuldasheva Kamola Miraliyevna	
O'zbekistonda agroturizmni rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish (Buxoro viloyati misolida)	91
Yoriyeva Farangiz Murodillayevna	
Innovatsion tadbirkorlik muhitini kompleks baholashda xalqaro tashkilotlar tajribasi	96
Nazarova Umida Avazovna	
Turizm faoliyatini davlat tomonidan tartibga solish samaradorligini oshirishning ayrim usullari	100
Mirzaxodjayev Alisher Botirovich	
Globalashuv sharoitida transchegaraviy suv resurslardan samarali foydalanishni boshqirish	105
Mirzayev Musurmon Umidullayevich	
Surxondaro viloyati iqtisodiyotida kichik biznes va tadbirkorlikning o'rni va ahamiyati	110
Fayziyeva Aziza Azamat qizi	
Ta'lim muassasalarida xarajatlarni moliyaviy nazorat etishning samaradorligi tahlili	115
Eshonqulov Davlatjon Rajabboyevich	
Ta'minot zanjirini boshqarishda transport logistikasi usullarini takomillashtirish	121
Zoxidova Nazokat Berdimurot qizi	
Blokcheyn texnologiyasida xavfsizlik masalalari	125
Mamadiyarov Zokir Toshtemirovich	
Развитие цифровой трансформации банковского сектора Республики Узбекистан	131
Абдурахманова Матлуба Махаммадиновна	
Asosiy fondlarni hisoblash va baholash usullarini takomillashtirish istiqbollari	137
Rixsimbayev Odiljon Qobiljonovich	

Marketingda tovar harakati tizimini optimallashtirish va modellashtirish	143
Sherzod Xolmurodovich Pardayev, Kamola Abdujabborovna Pardayeva	
Iqtisodiy rivojlanish uchun strategik taqsimlash strategiyalari:	
Investitsion Fond Portfellarning qiyosiy tahlili.....	150
Sultonboeva Munira bahodirovna	
Soliq munosabatlarining ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati: ilmiy-nazariy qarashlar.....	156
Axrorov Zarif Oripovich, Saidmurodov Feruz Sodiqjon o'g'li	
Взаимосвязь инвестиционной стратегии с оценкой эффективности инвестиционного проекта	161
С. С. Алиева, А. Назаров	
Erkin iqtisodiy zonalarining faoliyati va boshqaruv mexanizmini takomillashtirish.....	169
Sheraliyeva Saida Azatovna	
Xizmat safari xarajatlari hisobining huquqiy asoslari	172
Ergashev Sarvar Xudoynazarovich	
Инклюзивное образование и его особенности	177
Зайнутдинова Умида Джалоловна	
Jismoniy shaxslarning mol-mulk va yer soliqlarini hisoblash va undirish samaradorligini oshirish yo'llari.....	181
Qurbonov Muxiddin Abdullayevich	
Mamlakatda soliq qarzdorligi vujudga kelishining asosiy sabablari va ularni qisqartirish yo'llari.....	186
Hakimov Ulug'bek Furqat o'g'li	
Mulk qiymatini baholash tushunchasi, baholash obyektlari, baholanadigan qiymat turlari.....	190
Izbosarov Boburjon Bahriddinovich, Yoqubboyev Ilhomjon G'ulomjon o'g'li	
O'zbekistonda sug'urta xizmatlarining zamonaviy transformatsiyasi.....	195
G. Adilova	
Biznes subyektlarida samaradorlik masalalarini o'yinlar nazariyasi usuli bilan baholash.....	199
Mardiyev Nurali	
Yengil sanoatda "lean production" konsepsiyasini tatbiq etishning amaliy jihatlari.....	205
Yaxyayeva Inobat Karimovna	
Soliq salohiyatini baholash usullari va ularning tadbirkorlik subyektlari faoliyatiga ta'siri tahlili	209
Borotov Sharofiddin Jumaqul o'g'li	
Ko'chmas mulk bozorini baholashning institutsional asoslari	215
Ishonqulov Nizamjon Fayzullayevich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida turizm xizmatlarini rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari.....	223
Amriyeva Shaxzoda Shuxratovna	
O'zbekistonning bank-moliya tizimi hamda unda Islom moliyasi	
instrumentlarini jalb etishdagi joriy tendensiyalar	228
Eshimov Alisher Dismurodovich	
Tashqi savdoda notarif usullarni qo'llashning iqtisodiy oqibatlarini	
aniqlash metodologiyasi (rivojlangan davlatlar tajribasi)	236
Norqobilov Akobir Iso o'g'li	
Reklama xizmatlari va uning subyektlar samaradorligini oshirishdagi imkoniyatlari.....	242
Rabbimov Elbek Abdolloyevich	
Ijtimoiy siyosatni amalga oshirishda sog'liqni saqlash tizimini moliyalashtirish asoslari	247
Imonqulov Nuriddin Qo'shmon o'g'li	
Tijorat banklari biznes ekotizimini rivojlantirishning nazariy asoslari.....	252
Shoymardonov Orziqul Jo'ra o'g'li	
Majburiy tibbiy sug'urtaning vujudga kelishi va o'ziga xos xususiyatlari.....	258
Kenjayev Soxib Sayfiyevich	
O'zbekiston Respublikasida zamonaviy soliq ma'murchiligini	
joriy etish orqali budjet-soliq siyosati samaradorligini yanada oshirish	262
Yuldasheva Shaxnoza Xojjakbar qizi	
Jahon iqtisodiyotining barqaror rivojlanishida derivativlar bozorining roli	268
Shokirov Mirkamol Mirolim o'g'li	
Boshqaruv hisobida mas'uliyat markazlarini tashkil etish masalalari.....	276
Sobirov Otabek Olimjonovich	
Davlat moliyasini boshqarishda moliyaviy nazorat usullaridan samarali foydalanish yo'llari	279
Kultayev Farxod Shavkatovich	
Tijorat banklari foydasi va rentabillik ko'rsatkichlariga ta'sir etuvchi omillar tahlilini takomillashtirish	283
Normo'minov Temurbek Sheraliyevich	
O'zbekiston Respublikasida tijorat banklari aktivlar sifatini oshirish yo'llari	286
To'ychiyev Otabek Shamshiyevich	
Venchur kapitalining mohiyati va O'zbekistonda venchur tizimini rivojlantirishning institutsional asoslari.....	290
Tadjibayeva Nigora Gulomjonovna	

Innovatsiyalar: zamonaviy iqtisodiyot uchun innovatsion faoliyatni qo'llab-quvvatlash zarurati.....	295
Malikova Dilrabo Muminovna, Tursunov Jahongir Ulug'bek o'g'li	
Budjet daromadlarining shakllanishida egri soliqlarning ta'sirini ko'p omilli ekonometrik modellashirishda tahlil qilish.....	299
Abdunazarova Shahnoza Norqo'chqor qizi	
Aksiyadorlik jamiyatlarida investitsion jozibadorlikni oshirish yo'llari.....	304
Abdullayev Boburjon Akbaralievich	
Barcha tadbirkorlik subyektlariga teng raqobat sharoitini yaratishda soliq imtiyozlarining o'rni	308
Akbarov Akmalxon Akrom o'g'li	
Hisob siyosati va unda biologik aktivlar hisobini yoritib berish tartibini takomillashtirish	312
Mirzayeva Nargiza Batirovna	
Talabalarning oilali bo'lishiga ta'sir etuvchi omillarga iqtisodiy baholashda yangicha yondashuv.....	316
O. U. Shomurodov, A. A. Suyarov, Z. U. Uroqov, J. S. Urazov, A. T. Ablahatov	
Ways to Use the Experience of Foreign Countries in Creating a Beneficial Business Environment for Entrepreneurship And Improving Taxation	321
Mukhlisa Ikramova	
Aholi turmush darajasini oshirishda moliyaviy savodxonlikning o'rni va iqtisodiy rivojlanishga ta'siri	327
Yusupov Muhammadali Soxib o'g'li, J.D. Xojiyev	
Temir yo'l sanoat korxonalarida ijtimoiy-mehnat munosabatlarini boshqarish bo'yicha xorijiy tajriba.....	331
Kadirova Sharofat Amonovna	
Механизм внедрения аутсорсинговой деятельности в АО “Ўзтемирўйўйловчи”	334
H. Э. Кахарева	
Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni yanada rivojlantirish investitsiyalarni jalb qilishda xorijiy mamlakatlar tajribasi	339
Sharipov Bobur Anvar o'g'li	
“STEKLOPLASTIK” MJCHning bozordagi strategik holatini tahlil qilish.....	344
Musyeva Shoirazimovna	
Agrar sektorda ekologik toza mahsulotlarni ishlab chiqarishning nazariy masalalari.....	350
M. Sh. Nazarova, Z. S. Kazakova	
Methodological Foundations of Bank Lending and Classification of Factors Affecting the Features of Obtaining Loans.....	355
Raxmanova Laylo bahodirovna, A. Karimova	
Agrosanoat klasterlarda tovar-moddiy zaxiralar samaradorligini KPI orqali baholash uslubiyati.....	359
Toshpo'latov Azizbek Shermuxamadovich	
Faol tadbirkorlar faoliyatida kambag'al oilalarni iqtisodiy-ijtimoiy holatini yaxshilash imkoniyatlari.....	364
Salamov Ibrohim, Nazarova Maryam Sharifovna, Kazakova Zulayxo Saloxiddinovna, Jonibekov Faxriddin Beknazarovich, Kudratov Rizo Turdibayevich, Ulmasova Oygul Baxtiyorovna, Xamdanova Nasiba Ablakulovna, Xudayberdiyeva Ma'rifat Umarovna	
Xo'jalik yurituvchi subyektlar strategiyasi tahlilining o'ziga xos xususiyatlari	371
Tursunova Shaxnoza Farxod qizi	
Процесс цифровизации АО “Hududgazta'minot”	375
Хусанов Кахрамон Нишонович	
O'zbekistonda aholi turmush darajasini oshirish yo'llari.....	380
Abdullayeva Madina Kamilovna, Eldorbekov G'ofurbek Iskandarbek o'g'li	
Aholi farovonligini oshirishda tadbirkorlik subyektlari uchun kredit tizimini takomillashtirish mexanizmi.....	383
Bobayev Isroiljon Abidinbiyevich	
Mamlakatga jalb qilingan xorijiy kapitalning tovarlar va xizmatlar importi salohiyatiga ta'sirini ekonometrik modellar bilan baholash.....	388
Saydullayev Azamat Jo'raqul o'g'li	
O'zbekistonda bank xizmatlari raqobatbardoshligini baholash mazmuni va o'ziga xos xususiyatlari.....	396
Sh. Madraimov	
Kapital bozorida sug'urta kompaniyalar institutsional investor sifatida	399
Xasanova Lola Mamasharifovna	
Yangi O'zbekiston strategiyasida institutsional islohotlarni yanada chuqurlashtirish va ko'p funksiyali raqamlashtirishning ilmiy asoslari	402
B. B. Berkinov	
O'zbekiston Respublikasi tijorat banklari orqali jinoiy yo'l bilan olingan daromadlarni legallashtirish mexanizmlari	411
G'afurov Umidjon Bahodir o'g'li	
Rivojlangan mamlakatlarda keksa fuqarolarning bandligini oshirish kam ta'minlangan aholi qatlamini qo'llab-quvvatlash usuli sifatida (Yaponiya tajribasi misolida)	415
Karimov Bekzodjon Ilxomovich	

Tashqi savdoni oshirishda boj-tarif siyosatini takomillashtirish mexanizmlari	422
Pardayev Ilhomjon G'ulomjon o'g'li	
Финансы или корпоративные финансы	428
Уринов Бобур Насиллоевич	
In Ensuring Economic Development in the Country Green Economy and its Features	434
Akhunova Shakhistakhon Nomonjanovna, Abdusattorova Mokhirabonu Abdugoppor kizi	
Tijorat banklarining investitsiya faoliyatini rivojlantirish yo'nalishlari	439
Jo'rayev O'ktam Panji o'g'li	
Сокращение уровня бедности в Узбекистане	445
Амирджанова Ситора Суннат кизи	
Paxtachilik sohasida ishlab chiqarish jarayonlari samaradorligini oshirishning innovatsion yechimlari va uning foydaga ta'sirini baholash	450
S. B. Inoyatov	
Tijorat banklarida muammoli kreditlar bilan ishlash amaliyotidagi muammolar va ularni barataraf etish yo'llari	455
Maxmudov Rahimjon Hamid o'g'li	
Mahalliy budjet daromadlarining nazariy va ilmiy asoslari	462
Olokulova Feruza Mansurovna	
Kambag'allikni qisqartirish – aholi turmush farovonligini ta'minlashning muhim omili	465
Usmanov Baxodir Baxtiyorovich	
Raqamli marketingni rivojlantirish zaruriyati	471
Xalmuxamedova Zebxon Babaxanovna	
Tijorat banklari o'rtasidagi raqobatni rivojlantirish orqali fond bozorida aksiyalar narxini barqarorligini ta'minlash istiqbollari	475
M. Yuldosheva	
Konchilik sanoati korxonalarida innovatsion faoliyatni rivojlantirish mexanizmlarining ilmiy-nazariy asoslari	482
Kurbanova Mehriniso Nematjanovna	
O'zbekistonda banklar moliyaviy xizmatlari va ular sifatining amaldagi holati tahlili	489
Mirzayev Mirza Abdullayevich	
Oliy ta'lim muassasalarining iqtisodiy samaradorlikning raqobatbardoshligini instituttsional tahlil qilish mexanizmi	494
Saydullayeva Saodat Abdumajidovna	
Integrasiya sharoitida to'qimachilik sanoatining rivojlanishi	501
Ziyayeva Muhtasar Mansurdjanovna	
Auditorlik tekshiruvini tashkil etish va o'tkazish jarayonlarini takomillashtirish	505
Karamatova Noiba Husnitdinovna	
Davlatning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashning nazariy jihatlarini	512
Mamatov Mamajan Axmadjonovich	
Экономическое сознание и экономическое мышление: теоретический анализ	519
Пардаев Мамаюнус Каршибаевич, Мухаммедов Мурод Мухаммедович	
O'zbekiston respublikasi tijorat banklari tomonidan qurilish korxonalarini kreditlashni takomillashtirish yo'llari	524
Sultanov Baxram Begdullayevich	
Роль искусственного интеллекта в современных технологиях медиаобразования в высших учебных заведениях	528
Самигова Гуландом Абдужаббаровна	
Talabalarga moliyaviy yordam dasturlari va ularning ta'lim sifatiga ta'siri	536
Mirzayeva Muhlisa Ubaydullo qizi	
Mintaqaviy investitsion jozibadorlik va investitsion siyosat: nazariy talqin	541
Muminov Akmal Tulkunovich	
Mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotida oliy ta'lim tizimining ta'siri	545
Nasimov Adiz Azamat o'g'li, Baxtiyorova Jasmina Jasurovna, Axrorov Zarif Oripovich	
Respublikada fermer xo'jaliklarga xizmat ko'rsatishni rivojlantirish va agroxizmatlar bozorini davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash imkoniyatlari	550
Shukurov Ilxom Safarboyevich	
Turli mamlakatlarda oliy ta'limni moliyalashtirish yo'llari	557
Umarova Moxigul Maxmayunus qizi	
Dehqonchilikni innovatsion asosda rivojlantirishning xorijiy tajribasi	562
Yuldashev G'iyos Turabekovich	
Tijorat bank xizmat turlarini islomiy bank xizmatlari orqali rivojlantirish istiqbollari	566
Bayjanova Gozzal Sarsengaliyevna	

Qishloq xo'jaligi mahsulotini baholash va hisobga olishning uslubiy jihatlarini takomillashtirish	572
Boltayev Abror Sayitmuradovich	
Секреты интересного урока в начальной школе	579
Гараева Олеся Владимировна	
Iqtisodiyotni barqaror rivojlanishda yashil iqtisodiyotning o'rni	582
Ibragimova Gulchehra Toxirovna	
Mahsulot va xizmatlarni raqamli transformatsiyasini amalga oshirish algoritmi	586
Kucharov Abrorjon Sobirjanovich, Bobojonov Azizjon Babaxanovich, Abdurakhmonov Abdumalik Abdurashidovich	
O'zbekiston Respublikasining soliq tizimi mamlakatda yashirin iqtisodiyot ulushini qisqartirish vositasi sifatida	593
Nabiyev Feruz Nurmurodovich	
Fundamentals of Innovative Management and its Organizational Control	599
Akramova Aziza Abduvohidovna, Maqsudov Bunyod Abdusamatovich	
Moliyaviy menejment tizimini rivojlantirishda raqamli marketingdan foydalanishning afzalliklari	604
Sobirjonov Sanjar Sobirjonovich	
Оценка экономической эффективности использования фотоэлектрической тепловой установки	608
Жураев Ислон Рахматович, Юлдошев Исроил Абриевич, Жураева Зухра Исламовна	
Ilmiy darajali kadrlar tayyorlash sohasida xalqaro tajriba	614
Fazliddinov Shohruh Shamsiddinovich	
Turizm infratuzilmasi va uning tarkibiy tuzilishi	621
Po'latov Ma'murjon Murodjon o'g'li	
Oliy ta'lim xizmatlari bozorining rivojlanishi sabablari	625
Abdukadirova Kamola Azimovna	
Mintaqada turizm sohasini rivojlantirishda xorijiy mamlakatlar tajribalari	629
Isomiddinov Inomjon Qurvonali o'g'li	
Ichki turizmni rivojlantirish bo'yicha infrastruktura holati	636
Dehqonov Burxon Rustamovich	
Soliqqa tortish maqsadida kadastr qiymatlarini aniqlash mexanizmlarini takomillashtirish yo'llari	642
Kamilov Abror Anvarovich	
O'zbekistonda uylarning energiya samaradorligini oshirish	647
Dodiyev Fozil O'tkurovich	
O'zbekistonda talant menejmentni tatbiq etish istiqbollari	653
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida tibbiyot sohasini moliyalashtirish istiqbollari	658
Muxammadiyev Ramz Zoirjon o'g'li	
Bulutli texnologiyalardan foydalangan holda resurs xarajatlarini optimallashtirish: tahlil va boshqarish	663
Saitkamolov Muxammadxo'ja Sobirxo'ja o'g'li, Karabayev Rustam Zafarovich	
Milliy iqtisodiyotni rivojlanishida sug'urta institutlarining tutgan o'rni	673
K. A. Sharipov, D. Jo'rayev	
Tadbirkorlik nazariyasining evolyutsion talqini	678
Aripov Oybek Abdullayevich	
Enhance Export Potential of Private Entrepreneurship and Small Venture	683
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi	
Mintaqa barqaror rivojlanishini cheklovchi ekologik omillar tahlili	690
Adilova Marg'uba Tursunaliyevna	
Improving the Efficiency of Industrial Enterprise Activities in the Age of Digital Technologies	698
Avloqulova Sadoqat Sobirjon qizi	
A study of green marketing practices in the retail industry – Advantages and disadvantages	705
Davronova Zilola Gulomovna	
Tijorat banklarining korporativ xizmatlarini transformatsiyalash jarayonini rivojlantirish	709
Farmanova O'g'li Aliqul qizi	
Davlat moliyaviy nazorat tizimini rivojlantirish istiqbollari	715
Maxmudov Azamat Normuradovich	
Xorijiy banklarning moliya injiniringi mahsulotlari va rivojlanish istiqbollari	721
Saipnazarov Sherbek Shaylavbekovich	
O'zbekistonda turizm xizmatlari imkoniyatlari: muammo va yechimlar	727
Fayziyev Oybek Raximovich, Xalikov Saydilla Abdraxmanovich	
Sanoat klasterlarini shakllanishining simulyatsiya modelini yaratish	734
Xakimov Ziyodulla Axmadovich, Axmedova Rayxona Jasurbek qizi	
Hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning xususiyatlari va ustuvor yo'nalishlari	741
Tolibjon Qazaqov Sharifjon o'g'li	

Raqamli iqtisodiyotda zamonaviy texnika va texnologiyalarning xususiyatlari.....	747
Xusanov Ulugbek Nishanovich	
Biologik aktivlar va qishloq xo'jaligi mahsuloti joriy hisobini tashkil etish bo'yicha xorijiy tajribalar	752
Yusupova Mahfuza Baxtiyor qizi	
Mulkchilikning iqtisodiyotdagi ahamiyatini qiyosiy tahlil qilish (O'zbekiston va Shvetsiya misolida)	757
Odil Norboyev	
Ipoteka krediti riskining ayrim nazariy jihatlar.....	761
Xamraqulova Gulnozaxon Faxriddin qizi	
Xalqaro turizm bozorining rivojlanish tendensiyalari va unda O'zbekistonning ishtiroki	764
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, Bobobekova Nargiza Baxtiyorovna	
Tijorat banklari fond bozoridagi aksiyalar narxini o'zgarishini ebo moduli orqali aniqlashning ekonometrik tahlili.....	769
Yuldoshova Manzura Ollashkurovna	
Organizational mechanism of sustainable development of the tourism industry, role and application of technologies.....	780
Sayfutdinov Shuxratjon Sultonovich	
Banklarda risklarni diversifikatsiyalashning mohiyati va ahamiyati	787
Baxriddinov Sharofiddin	
Davlat oliy ta'lim muassasalarida daromad va xarajatlarning o'zaro mutanosibligi	793
Gafurov Anvar Bazarbayevich	
To'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalarning O'zbekiston iqtisodiyotiga ta'siri: tahlil va istiqbollar.....	799
Raxmanov Bekzod Ibragimovich	
Инновационный и развивающий менеджмент в сфере услуг	803
Aхтамова Моҳигул Эркиновна	
Ishsizlarni kasb-hunarga o'qitish asosida raqobatbardoshligini oshirish	807
Bakiyeva Iroda Akbarovna	
Dehqon xo'jaliklarida yetishtirilgan grek yong'og'ini iste'molchilarga yetkazib berish yo'llari	811
Inobatov Abror Boshlarovich	
Комплаенс и риск менеджмент в международных гуманитарных организациях	817
Мухамеджанов Баходир Кахрамонович	
Ipakchilik korxonalarida innovatsion faoliyatni boshqarishning o'ziga xos xususiyatlari.....	822
Aliyeva Nodiraxon Abdumalikovna	
Soliqlarning yig'iluvchanligi va unga ta'sir etuvchi omillar tahlili	826
Abdurasulov Alisher Abdurasulovich	
Soliq islohotlari: u qanday bo'lishi kerak?	831
Hotamov Alisher Farxodovich	
Анализ операционных процессов экспорто-ориентированных хлопково-текстильных кластеров.....	837
Джурабаев Отабек Джурабаевич	
Ish bilan bandlikni sifat xususiyatlari asosida baholashga zarurat: ilmiy-nazariy yondashuvlar	842
Qurbonov Samandar Pulatovich	
Technology of Formation of Profession-Oriented Communication Competences in Training of Future Specialists in Higher Education Institutions	848
Rajapov Sulaymon	
Improving The Methodology of Developing Professional and Communicative Skills in Future Economists (In the Case of Teaching English).....	852
Samandarova Nargiza	
Sanoat mahsulotlarining raqobatbardoshligini oshirishda innovatsion texnoparklardan foydalanish muvaffaqiyatiga ta'sir etuvchi omillar.....	860
Sobirxonov Akbarxon Aziz-o'g'li	
Oziq-ovqat sanoati korxonalarida investitsion salohiyatni shakllantirishning mazmuni va ahamiyati	865
Xamrayev Nodirbek Ravshanovich	
O'zbekistonning moliyaviy siyosati: tarkibiy tuzilishi va tahlili	872
Jabborova Dilafruz Sodiqli qizi	
Institutsional islohotlarni chuqurlashtirish sharoitida lizing investitsiyalarini rivojlantirishning nazariy-uslubiy jihatlar.....	879
Axmediyeva Aliya Toxtarovna	
Hududlar rivojlanishini ta'minlashda erkin iqtisodiy zonalarining ahamiyati.....	885
Salomat Norova	
Yo'lovchi tashish xizmatlari sohasida korxona faoliyatini strategik rejalashtirishga ta'sir etuvchi omillari tahlili.....	889
Abarov Mashxurbek Ismonaliyevich, Pulatova Gulchexra Erkinovna	

Andarrayting xizmatining AQSh sug'urta bozorida tutgan o'rni.....	895
Qarshiyev Daniyar Eshpulatovich	
Konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobotlarni tuzishda aktivlarni qadrsizlanishga tekshirish.....	900
Tojiyev Behzod Bekmurod o'g'li	
Yangi O'zbekiston iqtisodiyotida kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish – muhim yo'nalish.....	904
Dushaboyev Mirjalol	
Recreational potential of Uzbekistan and prospects for the development of wellness tourism in the country...912	
Amonboyev M., Shaymanova Nigora Yusupovna	
Yashil marketing: tushunchasi, mohiyati, kelib chiqishi, muammolari va istiqbollari	916
G'anieva Madina Bunyodali qizi, Ziyayeva Muhtasar Mansurdjanovna	
Innovatsion menejment va raqamli transformatsiyalarni joriy etishning metodologik asoslari.....	923
Quldoshov Asliddin Tursunovich	
Lizing munosabatlarini rivojlantirishda raqamli marketing strategiyalari.....	928
Yusupova Feruza Yo'ldosheva	
Analysis of the Transformation and Development Trends of the Higher Education System in Uzbekistan.....	934
Zufarova Nozima Gulamiddinova	
O'zbekiston investitsiya muhitini yanada yaxshilash va uning jozibadorligini oshirish.....	940
Oybek Elmuratov	
Sifatli ta'lim uchinchi renessansning poydevori sifatida: xorijiy tajriba va tavsiyalar	943
Zafar Jumayev Ikromiddinovich	
Совершенствование методологии “зеленого” учёта в финансовом менеджменте устойчивого развития компаний энергетической отрасли в Узбекистане.....	947
Глазова Марина Викторовна	
Yangi O'zbekiston strategiyasida institutsional islohotlarni yanada chuqurlashtirish va ko'p funktsiyali raqamlashtirishning ilmiy asoslari	954
Berkinov B. B.	
O'rta ta'lim tizimida “o'qituvchi imiji”ni rivojlanish genezisi.....	962
Odilova Sitara Sayfitdin qizi	
Роль инвестиций в системе железнодорожного транспорта в Республике Узбекистан	966
Акбарова Лайло Упашевна	
Mintaqaning investitsion jozibadorligini oshirish maqsadida innovatsion marketing texnologiyalaridan foydalanish.....	971
Ahmedov Alim Babaniyazovich	
Inson resurslarini rivojlantirishda xorijiy kompaniyalarning tajribasini o'rganish metodologiyasi.....	978
Narzullayeva Gulchehra Salimovna, Shadiyeva Madina Djaloliddin qizi	
Tadbirkorlik muhiti tahlili va uni davlat tomonidan tartibga solish shart-sharoitlari	981
S. T. Toshaliyeva, A. M. Abduraxmonov	
G'allachilik klasterlarini shakllantirishning tashkiliy-iqtisodiy jihatlarini	986
Ilmuratov Shavkat Maxsumovich	
Innovatsion texnologiyalarda umumishlab chiqarish xarajatlarini strategik boshqaruv hisobini takomillashtirish masalalari	990
Nasriyeva Zebiniso A'zam kizi, Mavlyanova Dilobar Maxkamovna	
Suv resurslaridan foydalanishda zamonaviy texnologiyalarni joriy qilish-davr talabi	995
Ibroyim Maxkamov	
Tadbirkorlik subyektlari yer-suv resurslaridan foydalanishining hududiy xususiyatlari.....	999
Xamidjon Muxamadovich Shaxobov	
Korporativ tuzilmalarda global biznes etikasi va yashil biznes drayverlari.....	1003
Egamberdiyev Shuxrat Satimbayevich	
Aholini qishloq xo'jaligi mahsulotlari bilan ta'minlashning ayrim masalalari xususida.....	1007
Ochilova Maftuna Toshpulat qizi	
Tijorat banklari faoliyatining joriy holati tahlili	1012
Ergashev Azizxon Avazxon o'g'li	
Fermer xo'jaliklari samarali faoliyatining asosiy statistik ko'rsatkichlari va ularning tahlili	1016
M. Sh. Axmedova	
Tadbirkorlikni davlat tomonidan tartibga solish va qo'llab-quvvatlash shart-sharoitlari.....	1021
S. T. Toshaliyeva, D. A. Eshqulova	
Kichik biznes subyektlarini rivojlantirishda innovatsiyalardan samarali foydalanish mexanizmlari	1029
Rustamov Alisher Raxmataliyevich	

KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSIYALARDAN SAMARALI FOYDALANISH MEXANIZMLARI

Rustamov Alisher Raxmataliyevich

Namangan muhandislik-qurilish instituti tayanch doktranti

Annotatsiya: Ushbu maqolada kichik biznes subyektlarini rivojlantirishda innovatsiyalardan samarali foydalanish mexanizmlari va kichik biznes subyektlarini rivojlantirishda innovatsiyalardan samarali foydalanishga qaratilgan ilmiy taklif hamda amaliy tavsiyalar bayon etilgan.

Kalit so'zlar: Kichik biznes, bozor iqtisodiyoti, tadbirkorlikni rivojlantirish, innovatsiyalardan foydalanish.

Abstract: This article describes the mechanisms of effective use of innovations in the development of small business entities and the scientific proposal and practical recommendations aimed at the effective use of innovations in the development of small business entities.

Key words: Small business, market economy, development of entrepreneurship, use of innovations.

Аннотация: В данной статье описаны механизмы эффективного использования инноваций в развитии субъектов малого предпринимательства, а также научные предложения и практические рекомендации, направленные на эффективное использование инноваций в развитии субъектов малого предпринимательства.

Ключевые слова: Малый бизнес, рыночная экономика, развитие предпринимательства, использование инноваций.

KIRISH

Hozirgi kunda kichik biznes subyektlari har bir mamlakatning iqtisodiy rivojlanishida muhim vosita sifatida qaralmoqda. Ushbu vazifani bajarishda kichik biznes subyektlari egalarining tadbirkorlikka yo'naltirilganligi bo'icha tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, uchta asosiy o'lchovga ega bo'lgan tadbirkorlik yo'nalishi mavjud. Bular: tavakkal qilish, tashabbuskorlik va ijodkorlik, tashkilot faoliyati hamda korxona samaradorligiga ijobiy ta'sir ko'rsatish hisoblanadi.

Bu borada J.Tang o'z tadqiqotida "Yuqori darajadagi tadbirkorlik ruhiga ega tashkilotlar doimiy ravishda yangi g'oyalarni izlash uchun atrof-muhitni o'rganadilar va tahlil qiladilar"¹, – deb ta'kidlaydi. Bu esa, o'z navbatida, doimiy ravishda kichik biznes subyektlarining aksariyati o'z pozitsiyasini mustahkamlash va sotishni ko'paytirish uchun xaridorlarning ehtiyojlari hamda raqobatchilari to'g'risida bozordan ma'lumot to'plashga intilishlarini taqazo etadi.

Ushbu fikr mulohazalardan kelib chiqqan holda, tadqiqotning maqsadi kichik biznes subyektlarining samaradorligiga tadbirkorlik faoliyati va tadbirkorlik ijodkorligi, bilim uzatish, tadbirkorlikning samaradorligi, ma'lumotlar yig'ish, jamoaviy ish hamda korxonaning innovasionligi qanday ta'sir ko'rsatadigan mexanizmlarni aniqlashdan iborat.

Ushbu maqolaning tahlil va natijalar bo'limida Namangan viloyatida faoliyat ko'rsatayotgan kichik biznes subyektlari bo'yicha So'rovnoma natijalari tahlil qilinadi.

MUAMMONING O'RGANILGANLIK DARAJASI

O'zbekistonda korxonalarning umumiy muammolari, ularning raqobatbardoshligini ta'minlash masalalari bo'yicha mahalliy olimlardan: Yo.Abdullayev, B.B.Berkinov, O.T.Kenjabayev, S.K.Salayev, D.X.Suyunov, O.A.Aripov, O.Q.Rixsimboyev, M.M.Ibragimova, Sh.I.Otajonov va boshqalar ilmiy tadqiqotlar olib borganlar.

¹ Tang, J. (2008). Environmental munificence for entrepreneurs: entrepreneurial alertness and commitment. International Journal of Entrepreneurial Behaviour and Research, 14 (3), 128-151.

Keltirib o'tilgan mutaxassis olimlarning ishlarida mavzu doirasida ko'proq korxona va tashkilotlar bo'yicha yondoshuvlar, ularning umumiy iqtisodiyotga ta'siri keng hamda chuqur o'rganilgan bo'lsada, aynan kichik biznes subyektlarining raqobatbardoshligini shakllantirish va raqobat ustunliklaridan samarali foydalanish hamda rivojlantirish istiqbollari to'g'risida bayon etilmagan. Bu esa tadqiqot mavzusining tanlanishiga va uning maqsad hamda vazifalarini belgilashga sabab bo'ldi.

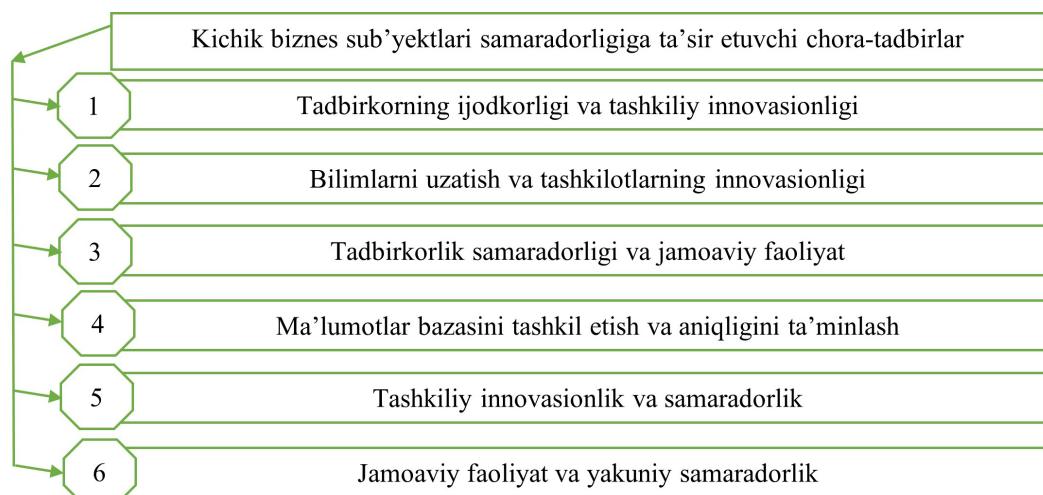
TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda iqtisodiy-statistik usullar, tizimli tahlil, guruhlashtirish taqqoslash, solishtirish, tanlanma kuzatuv usullari, ko'p omilli ekonometrik tahlillar, prognozlashtirish va boshqa usullardan foydalanilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, O'zbekiston Respublikasida markazlashtirilgan rejadan bozorga yo'naltirilgan iqtisodiyotga birdaniga o'tish tub o'zgarish bo'lib, korxonalarga bir vaqtning o'zida ichki qayta tashkil etishni va yangi ekologik sharoitlarga muvaffaqiyatli moslashishni imkonsiz ekanligini ko'rsatdi. Garchi o'tish davri iqtisodiyoti G'arb iqtisodiyotiga o'xshab ketayotgan bo'lsa-da, ammo ba'zi tashkilotlarning raqobatdoshligi avvalgi siyosiy va iqtisodiy tizim merosi bilan cheklanib qolmoqda.

Ilgari tashkilotlarning faoliyat yuritishi zamonaviy biznes yuritish uslubiga mos kelmaydi, bu esa moslashuvchanlikni, innovation salohiyatni va ishbilarmonlik ruhini mustahkamlashni talab qiladi. Tadqiqotda olib borilgan tahlillarning barchasini hisobga olgan holda, kichik biznes subyektlarining innovation konseptual modeli ishlab chiqildi va ularning samaradorligiga ta'sir etuvchi omillarni o'rganadigan bir qator chora-tadbirlar taklif qilindi (1-rasm).

1-rasm: Kichik biznes subyektlari samaradorligiga ta'sir etuvchi chora-tadbirlar

1-rasmda keltirilgan chora-tadbirlarning har biriga izoh beradigan bo'lsak, bunda tadbirkorning ijodkorligi va tashkiliy innovasionligi bo'yicha Shumpeter o'zining "Ijodiy halokat" nazariyasida texnologik innovatsiyalar va iqtisodiy o'zgarishlarni boshlash va rivojlantirishda tadbirkorlik ijodkorligining asosiy rolini ta'kidlagan². Ijodkorlik barcha odamlarga xos xususiyat bo'lib, ammo bu ijoddan aholining ozgina qismi foydalanadi. Tadbirkorlik ijodkorligi kichik biznes subyektlari uchun kelgusi istiqboli ekanligini ta'kidlash mumkin. Bundan ko'rinadiki, tadbirkorlik ijodkorligi har qanday sohada yangi va foydali g'oyalarni yaratish imkonini beradi.

Bir sohada ijodkorlar, ehtimol, boshqa sohalarda ham ijod qiladilar, xuddi yuqori intellektli odamlar har qanday bilim vazifalarida yaxshi natijalarga erishgani kabi. Ijodkor shaxslar barqaror va raqobatbardosh ustunliklarga erishish uchun tashkilotda muhim ahamiyatga ega, lekin ularning mavjudligi o'z ta'sirini keltirib chiqaradi va ular qolgan xodimlar uchun namuna bo'la oladi. Umuman olganda, innovatsiya – bu raqobatning asosiy elementi va bozorning dinamik samaradorligi. Uzoq muddatda innovation tashkilot innovation bo'lmaganga qaraganda tezroq rivojlanib, yanada samarali va foydalibroq bo'ladi. Bu esa, tadbirkorlik ijodkorligi tashkilotlarning innovation faoliyatiga ijobiy ta'sir ko'rsatishini ifoda etadi.

Tadbirkorlik samaradorligi va jamoaviy faoliyat shaxsning o'zi tadbirkorlikning vazifalari hamda rollarini bajara olishiga ishonish darajasini tushunish mumkin. Bunda, Wood va Bandura "Xuddi shu ko'nikmalarga ega

2 Schumpeter, J. A. (1934). Theory of economic development: An inquiry into profits, capital, credit, interest, and the business cycle. New York: Oxford University Press.

bo'lgan tadbirkorlar o'zlarining samaradorligi haqidagi o'zlarining e'tiqodlari ularning motivatsiyasini kuchaytirishi yoki kamaytirishi yoki muammoni hal qilishga urinishlariga qarab zaif, normal yoki ajoyib ko'rsatkichlarga ega bo'lishi mumkin³, – deb ta'kidlashadi. Muayyan vazifani bajarish uchun samaradorligi yuqori bo'lgan shaxslar o'zlarini past samaradorlikka ega bo'lganlarga qaraganda ko'proq qidirishadi va bu vazifani bajarishda davom etadilar.

Albatta, bu borada biror kishi bir sohada yuqori samaradorlikka ega bo'lishi mumkin, ammo boshqa sohalarda o'zini past samaradorlikka ega ekanligini namoyon etadi. Bu ayniqsa, muayyan, juda aniq vazifalarni bajarishda ko'zga tashlanadi. O'zlarining ishbilarmonlik samaradorligi to'g'risida qat'iy ishonchga ega bo'lgan tadbirkorlar qiyin vaziyatlarni foyda olish kabi mukofotlar bilan bog'lashadi, chunki bu o'tmish bilan emas, kela-jakda nimalarga erishish mumkinligi bilan bog'liq.

Bandura fikriga ko'ra, o'z-o'zini samaradorligi bilan bog'liq bo'lgan hozirgi ta'sir, boshqalarning xatti-harakatlarini kuzatish, muhim odamlarning qo'llab-quvvatlashi va muayyan turdagi xatti-harakatlar bilan aloqada bo'lgan hissiy hayajon yoki tashvish kabi to'rta ma'lumot manbai bilan bog'liq⁴. Bir xil guruhlarda samaradorligi yuqori darajadagi odamlar o'zlarini yanada samaraliroq bo'lishlari uchun rag'batlantiriladi. Bu esa o'z navbatida, tadbirkorlikning samaradorligi jamoaviy ishlashga ijobiy ta'sir ko'rsatadi va shu bilan biznes samaradorligini oshiradi.

Ma'lumotlar bazasini tashkil etishda bozordan olingan ma'lumotlar turli tashqi manbalardan kelib chiqadigan hozirgi va potensial manfaatdor tomonlar bilan bog'liq ma'lumotlar sifatida tavsiflanadi. O'zlarining maqolalarida Kavakami va boshqalar ma'lumotlar yig'ish jarayonining ahamiyati katta va kichik biznes subyektlari uchun juda muhim ahamiyatga ega ekanligini tasdiqladi⁵. Ma'lumotlar bazasini tashkil etish kichik biznes subyektlari uchun katta muammo, chunki ularning ixtiyorida resurslar cheklangan va bozorni o'rganish tajribasi kamligi bilan izohlanadi. Shuning uchun, aksariyat tadbirkorlar qarindoshlari yoki mavjud mijozlari kabi norasmiy ma'lumot manbalariga tayanadi.

Sifatli qaror qabul qilish kichik biznes subyektlari bo'ylab tarqalgan katta hajmdagi bilimlarni birlashtirishni talab qiladi. Bu shuni anglatadiki, qaror qabul qilishi kerak bo'lganlar avval tashkilot ichida ma'lumot topishi kerak, so'ngra kerak bo'lganda ushbu bilimlarni ishchi guruhlariga o'tkazishi kerak. Ichki ta'lim tashqi: yarmarkalar, ko'rgazmalar, seminarlar, o'quv dasturlari bilan birgalikda kichik biznes subyektlarida muvaffaqiyatli jamoaviy ishlash uchun zarur shart-sharoit yaratadi va shu bilan sifatli qaror qabul qilish uchun imkoniyat beradi.

Innovation faoliyat sohasida avvalgi tajribaga ega bo'lgan kichik biznes subyektlari innovation bo'lmagan korxonalarga qaraganda ko'proq muvaffaqiyat qozonish imkoniyatiga ega. Ko'pgina tadqiqotlarda tashkilotlarning innovation va ishlab chiqarishdagi va xizmat ko'rsatuvchi korxonalardagi faoliyati o'rtasidagi ijobiy aloqani ko'rsatadigan dalillar mavjud⁶. Xuddi shu tadqiqotlar kichik biznes subyektlaridagi innovatsiyalarning ularning samaradorligi, korxonalarining rivojlanishi va eksport hajmining oshishiga ijobiy ta'siri qiladi.

Har bir tashkiliy birlikning asosiy elementlari odamlar va jamoalardan tashkil topib bu orqali kichik biznes subyektlari sinergetik ta'sirga erishadi, chunki har qanday shaxsiy hissadan ko'ra ko'proq birgalikda ishlashga o'rgatadi, shuningdek, jamoadagi har bir kishi u qila olgandan ko'ra ko'proq yutuqlarga erishadi. Bugungi kunda jamoaviy faoliyat tobora muhim ahamiyat kasb etmoqda va zamonaviy biznesni busiz deyarli tasavvur qilib bo'lmaydi. Deyarli barcha tadqiqotlarda jamoaviy ish xodimlarning qoniqish va sadoqatini oshirgani tasdiqlanadi⁷ va bu esa kichik biznes subyektlarini belgilangan maqsadlarga yaqinlashtiradi. Jamoalardan foydalanish ijtimoiy mas'uliyatning bir qismi bo'lib, bu aloqa, ishonchni oshiradi va samaradorlikni rag'batlantiradi. Keltirilgan chora-tadbirlarga ko'ra, ba'zi parametrlarning kichik biznes subyektlari samaradorligiga ta'sirini baholash uchun fikrimizcha, quyidagicha konseptual model ishlab chiqish maqsadga muvofiqdir (2-rasm).

Kichik biznes subyektlari samaradorligiga chora-tadbirlar ta'sirini baholashning konseptual modelidan foydalangan holda respondentlar uchun anketa so'rovnomalari tuzildi va ushbu so'rovnoma 7 ta guruhga bo'lingan 25 ta savolni o'z ichiga oladi, ular tadbirkorlik ijodkorligi innovationligi va kichik biznes subyektlari samaradorligi bilan bog'liq. Javoblarni baholash uchun biz korrelyasion bog'lanish darajalaridan foydalangan holda "juda yomon", "yomon", "o'rta", "yaxshi" va "juda yaxshi" shkala bo'yicha besh balli baholash mezonlari kiritildi (1-jadval).

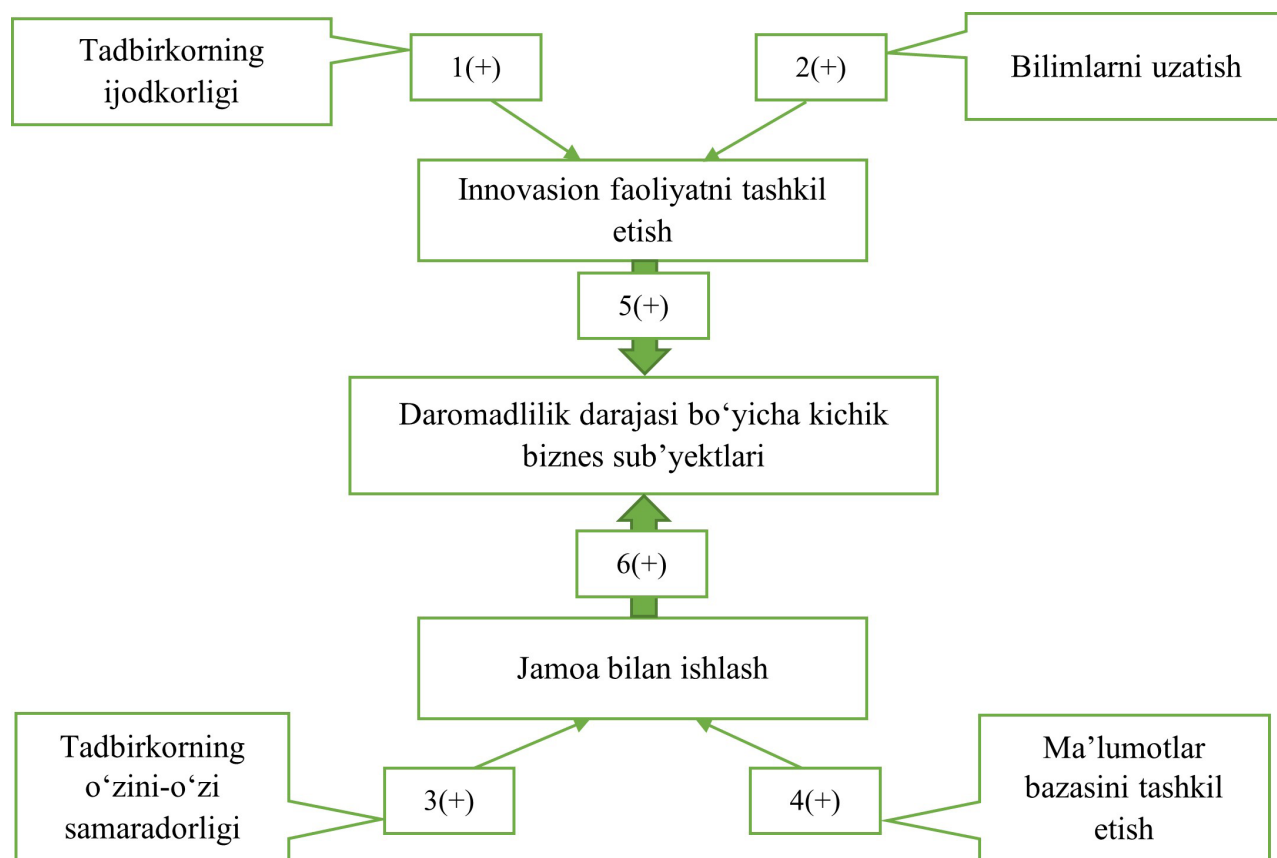
3 Wood, R., & Bandura, A. (1989). Social cognitive theory of organizational management. *Academy of Management Review*, 14 (3), 361-384.

4 Bandura, A. (2001). Social cognitive theory: An agentic perspective. *Annual Review of Psychology*, 52 (1), 1-26.

5 Kawakami, T., MacLachlan, D.L., & Stringfellow, A. (2012). New venture performance in China, Japan and The United States: The impact of formalized market information process. *Journal of product Innovation Management*, 29 (2), 275-287.

6 Love, J. H., & Roper, S. (2015). SME innovation, exporting and growth: A review of existing evidence. *International Small Business Journal*, 33 (1), 28-48.

7 Stewart, G. L., & Barrick, M. R. (2000). Team structure and performance: assessing the mediating role of intrateam process and the moderating role of task type. *Academy of Management Journal*, 43 (2), 135-148.

2-rasm: Kichik biznes subyektlari samaradorligiga chora-tadbirlar ta'sirini baholashning konseptual modeli⁸

1-jadval: Anketa so'rovnoma javoblarni baholash

Bog'lanish darajalari	Baholash mezonlari	Javoblarni baholash
$0 < x \leq 0.19$	1	"juda yomon"
$0.2 \leq x \leq 0.39$	2	"yomon"
$0.4 \leq x \leq 0.59$	3	"o'rta"
$0.6 \leq x \leq 0.79$	4	"yaxshi"
$0.8 \leq x \leq 0.99$	5	"juda yaxshi"

Ushbu tadqiqot 2022–2023-yillarda Namangan viloyatida faoliyat ko'rsatayotgan kichik biznes subyektlari bo'yicha tushunmovchilikni oldini olish uchun har bir savolning ma'nosini har bir respondentga shaxsan muallif orqali tushuntirish asosida amalga oshirildi. So'rovnoma natijalarida aniqlikka va ishonchlikka asoslanganligini ta'minlash maqsadida yopiq tarzda amalga oshirdi.

Shunday bo'lsada, anketa so'rovnomalarni to'ldirishni istamagan respondentlar ham uchradi. So'rovda jami 26531 (2021-yilga nisbatan) tadan o'rtacha 2841 ta (10,7%) kichik biznes egalari qamrab olindi, bundan 717 ta anketalar to'g'ri to'ldirilmadi (2,7%). Namuna hajmi (2124 ta) va savollar soni (25 so'rovnomad) o'rtasidagi nisbat 84,96 ni tashkil qiladi va belgilangan 5 qiymatidan ancha kattaroqligi aniqlandi.

Modelda to'rtta mustaqil o'zgaruvchilar mavjud: tadbirkorlik ijodkorligi (A), bilimlarni uzatish (V), tadbirkorlarning o'zini o'zi samaradorligi (S) va ma'lumotlarni yig'ish (D), shuningdek uchta bog'liq yashirin o'zgaruvchilar: tashkiliy innovasion (E), jamoaviy ish (I) va rentabellik (K). Ushbu o'zgaruvchilarning barchasi bizning tadqiqotimizga tegishli nashr etilgan ishlardan moslashtirilgan narsalar yordamida o'lchanadi (2-jadval)

8 Tadqiqot natijalaridan kelib chiqqan holda muallif ishlanmasi.

2-jadval: Kichik biznes subyektlari samaradorligiga chora-tadbirlar ta'sirini baholash bo'yicha anketa so'rovnomalari

№	Bosh savollar(asosiy mezonlar)	Submezonlar
1.	A - Tadbirkorlik ijodi	A1-Men ajoyib va ajablantiradigan yechimlarni ixtiro qilaman
		A2-Mening g'oyalirim odatda juda noyobdir
		A3-To'siqlarga duch kelganimda, ularni aylanib o'tishga qodirman
		A4-Mendan kutilmagan bo'lsa ham, yangi yechimlarni topishga harakat qilaman
		A5-Menda juda katta miqdordagi g'oyalar mavjud
2.	V - Bilimlarni uzatish	V1-Korxonada faoliyatning turli sohalarida ilg'or tajribalarni almashishni kafolatlaydigan rasmiy mexanizmlar mavjud
		V2-Kichik biznes subyektlari ichida bir nechta jamoalarda yoki bo'linmalarda qatnashadigan va ular orasidagi bog'lanish vazifasini bajaradigan shaxslar mavjud
		V3-Ichki xodimlarning takliflarini yig'ish va tarqatish uchun mas'ul shaxslar mavjud
3.	S - Tadbirkorning o'zini o'zi samaradorligi	S1-Men foyda olish maqsadlarini belgilashga va ularga erishishga qodirman
		S2-Men xarajatlarni nazorat qila olaman
		S3-Men bozor tahlilini o'tkazishga qodirman
		S4-Men yangi g'oyalarni rivojlantirishga qodirman
4.	D-Ma'lumotlar yig'ish	D1- Men biznes g'oya asosida sanoat va sotish bo'yicha ko'plab ma'lumotlarni to'pladim
		D2- Men biznes g'oyasi asosida bozorlar to'g'risida ko'plab ma'lumotlarni to'pladim
		D3- Men biznes g'oya bo'yicha ishlarni tashkil qildim
5.	E-Tashkiliy innovasionlik	E1-Bozorga birinchi bo'lib kiradigan (yoki bozorning dastlabki ishtirokchilari) subyektning yangi mahsulotlari soni
		E2- Kichik biznes subyektlarining bozorga chiqargan yangi mahsulot va / yoki xizmatlar soni
		E3- Kichik biznes subyektlarining yangi mahsuloti va / yoki xizmatni rivojlantirish tezligi
6.	I-Jamoa bilan ishlash	I1- Yangi g'oyalarni ishlab chiqishda yordam olish mumkin
		I2- Ushbu jamoadagi odamlar har doim muammolarni ko'rib chiqishning yangi usullarini izlaydilar
		I3- Mening jamoam a'zolari har doim yangi yechimlarni izlaydilar va har bir muammoga boshqacha nuqtai nazardan qaraydilar
		I4- Jamoadagi odamlar yangi g'oyalarni ishlab chiqish va qo'llashda yordam berish uchun hamkorlik qilishadi
7.	K-Tashkiliy samaradorlik	K1-Kichik biznes subyektlari raqobatbardoshlik bo'yicha ancha yaxshi ish olib bormoqda
		K2-Bizning savdolarimiz raqobatdoshlarga qaraganda ko'proq o'smoqda
		K3-Bizning bozor ulushimiz raqobatdoshlarga qaraganda yuqori

Natijalar shuni ko'rsatdiki, so'rovda 1742 erkak va 382 ayol tadbirkor qatnashgan. Respondentlarning umumiy sonidan 82,5% (1752 nafar) 26-55 yosh toifasiga kiradi, bu esa tadbirkorlik uchun eng yaxshi davrni anglatadi. Kichik biznes subyektlarining kattaligiga ko'ra, 74,1 % mikrofirmalar(1574 nafar) egalari (50 nafardan kam xodimlar) va firma kattaligiga nisbatan 847 ta katta bo'lgan korxonalardir. Tanlab olingan omillar yordamida Namangan viloyati kichik biznes subyektlarining tavsifiy holatlari va demografik xususiyatlari bo'yicha tahlil natijalarini 3-jadvaldan ko'rish mumkin.

3-jadval: Namangan viloyati kichik biznes subyektlarining tavsifiy holatlari va demografik xususiyatlari

Ko'rsatkich	Boshqarish o'zgaruvchilari	Turkum	Chastotasi	Ulush, %
CA	Jins	Erkak	1742	82,0
		Ayol	382	18,0
CB	Ishchi xodimlar yoshi		262	12,3
		26-35	716	33,7
		36-45	454	21,4
		46-55	533	25,1
			159	7,5
CC	Xodimlar soni		442	20,8
		11-50	1342	63,2
		51-200	340	16,0
CD	Korxonani faoliyat ko'rsatayotgan yoshi		355	16,7
		6-10	523	24,6
		11-20	552	26,0
		21-30	399	18,8
			295	13,9
CE	Tadbirkorlikni boshlashdan oldingi tajriba	Yo'q	607	28,6
		Ha	1517	71,4
CI	Oldingi paytdagidan qolgan tajriba	Yo'q	673	31,7
		Ha	1451	68,3
CK	Kapital manbai	Ichki kapital	1011	47,6
		Xorijiy kapital	312	14,7
		Bank krediti	801	37,7
CJ	Sanoat	Qishloq xo'jaligi	211	9,9
		Sanoat	414	19,5
		Qurilish	199	9,4
		Xizmatlar	1300	61,2

Respondentlarning umumiy sonining 71,4 %i ilgari tadbirkorlik tajribasiga ega bo'lganligi belgilangan bo'lib, bu o'z navbatida, 28,6 %i tadbirkorlik faoliyatini yangidan boshlaganligini anglatadi. Ilgari tadbirkorlik tajribasiga ega bo'lganligini aytganlarning 68,3 %i (1517/1451 nafari) ilgari hozirgi ish bilan shug'ullanganligini aytishgan. Shuningdek, tashkilotlarning 47,6 %i va 37,7 %i aholining o'z mablag'lari hamda bank kreditlari hisobidan faoliyat yuritayotgan mahalliy, 14,7 %i xorijiy kapital hisobidan ishga tushirilgan bo'lib, qo'shma korxonani tashkil etadi.

Kichik biznes subyektlarining tarmoqlar tarkibi bo'yicha e'tibor qaratadigan bo'lsak, Namangan viloyatida eng ko'p kichik biznes subyektlari 61,2 %i xizmat ko'rsatish sohasida faoliyat ko'rsatayotgan bo'lib, bu borada savdo va tashish muhim ahamiyat kasb etadi. Keyingi o'rinda sanoat ishlab chiqarish 19,5 %iga teng bo'lib, bunda ko'proq viloyatda to'qimachilik va tikuvchilik sohasiga e'tibor qaratilgani diqqatga sazovordir.

Endi tadqiqot uchun tanlab olingan asosiy omillarni tuzilishini va yashirin o'zgaruvchilarning o'ziga xosligini aniqlash uchun omilli tahlilni amalga oshiramiz. Buning uchun 3.1.2-rasmda keltirilgan konseptual modelning muvofiqligini baholashdan oldin, kuzatilgan 7 ta konstruksiya-guruhni aks ettirish uchun yozilgan 25 ta so'rov-noma o'zgaruvchisini ishonchli tarzda amalga oshirganligini tekshirish uchun baholash modelini aniqlash kerak. Belgilangan modelning muhim masalalari uning haqiqiyliigi va ishonchlliligidir.

Shuning uchun, tasdiqlovchi omillarni tahlil qilish (CFA) o'lchov modelining barcha yashirin guruhlarida bir vaqtning o'zida qo'llanilib, aniqlangan 7 guruh o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni aniqlag imkonini beradi. Qaytgan omil matrisasi 7 omilni yaratdi, natijada maqbul natijalar ($KMO=0,90$, $p<0.000$). PCA (Asosiy komponentlar tahlili) belgilangan modelning har bir guruhi uchun ajratib olish usuli sifatida o'tkazildi. Tanlangan omillar va bir o'lchovli omillarni ajratib olish bo'yicha izohlangan farqning foizlari 4-jadvalda keltirilgan.

4-jadval: Kichik biznes subyektlari samaradorligiga chora-tadbirlar ta'sirini baholashning o'lchov modeli uchun EFA va CFA statistikasi natijalari

Guruh	O'zgaruvchilar	Tavsiflovchi omil tahlili (EFA)		Tasdiqlovchi omillar tahlili (CFA)		
		PCA		Ishonchlilik	Konvergent haqiqiylik	
		Bir o'lchovli omilni tavsiflash mumkin bo'lgan dispersiya, %	Omilli yuklanish	Cronbach alpha*	Omilli yuklanish	t-qiyamat
A	A1	69.74	0.81	0.78	0.73	18.51
	A2		0.78		0.68	17.50
	A3		0.76		0.67	17.57
	A4		0.78		0.76	18.60
	A5		0.78		0.71	17.62
V	V1	77.54	0.79	0.84	0.75	15.72
	V2		0.84		0.88	15.67
	V3		0.78		0.84	16.76
S	S1	71.47	0.83	0.81	0.68	17.21
	S2		0.82		0.75	18.74
	S3		0.78		0.73	17.80
	S4		0.76		0.74	17.64
D	D1	70.58	0.79	0.82	0.80	18.56
	D2		0.84		0.83	17.72
	D3		0.87		0.81	18.55
E	E1	71.56	0.79	0.76	0.79	17.72
	E2		0.76		0.80	17.64
	E3		0.79		0.78	18.93
I	I1	69.81	0.84	0.79	0.74	17.66
	I2		0.81		0.84	17.78
	I3		0.78		0.83	18.47
	I4		0.83		0.87	17.73
K	K1	68.49	0.79	0.69	0.74	17.90
	K2		0.89		0.79	18.01
	K3		0.84		0.81	18.78

* Cronbach alpha ko'rsatkichi CFA konvergentning bir o'lchovliligi va ishonchliligi hamda haqiqiylikni baholash uchun ishlatilgan.

PCAtahlillari⁹ 7 guruhdagi bir o'lchovliligini aniqlagan bo'lsa-da, CFA maksimal ehtimollik bahosi bilan umumiy o'lchov modeli juda yaxshi ko'rinishini tasdiqladi. Kichik biznes subyektlari samaradorligiga chora-tadbirlar ta'sirini baholashning o'lchov modelining ishonchliligi va mos ko'rsatkichlari 3.1.4-jadvalda ham ko'rsatilgan. Jadvalda keltirilgan omilli yuklanish - bu har bir boshlang'ich xususiyatining aniqlangan omillarning har biri bilan korrelyatsiya koeffitsiyentlarining qiymatlarini ifoda etib, ushbu xususiyatning ko'rib chiqilayotgan omil bilan bog'liqligi qanchalik yaqin bo'lsa, omil yukining qiymati shunchalik yuqori bo'ladi.

Tahlillarning bir o'lchovliligi va ishonchliligi (Cronbach's alfa)ning CFA parametrlari barcha guruhlarining o'lchovsiz va juda ishonchli ekanligini ko'rsatadi. Bundan tashqari, Cronbach alpha ko'rsatkichi CFA konvergentning haqiqiylikni baholash uchun ishlatilgan va agar ularning konstruksiyalari bo'yicha ko'rsatkichlarning barcha omil yuklari sezilarli bo'lib, konvergent haqiqiylikiga erishildi. 3.1.4-jadvalda ko'rsatilgan omilli yuklanish, t-qiyamat va p-qiyamat ($p < 0,05$) qiymatlari barcha konstruksiyalarning kuchli yaqinlashuvchanligini anglatadi. Modellarning umumiy muvofiqligini baholash uchun bir qator moslik mezonlari mavjud.

⁹ Asosiy komponentlar tahlili (principal component analysis, PCA) - bu asosiy komponentlarni hisoblash va ulardan ma'lumotlar bazasini o'zgartirish uchun foydalanish jarayoni bo'lib, ba'zan faqat dastlabki bir nechta asosiy komponentlardan qolganlarini e'tiborsiz qoldirish orqali foydalanish tushuniladi.

5-jadval: O'lchov va konstruktiv model uchun indikator moslamasining qiymatlari

Muvofiqlik ko'rsatkichlari	O'lchov modeli uchun qiymatlar	Tizimli (PATH) model uchun qiymatlar	Tavsiya etilgan qiymatlar
Chi-Square (χ^2)	897.8	942.7	-
Degree of freedom (d.f.)	453.7	485.3	-
Relative Chi-Square ($\frac{\chi^2}{d.f.}$)	2.43	2.76	<3
Root mean Square error of approximation RMSEA	0.068	0.071	<0.08-0.10
Goodness-of-Fit Index (GFI)	0.82	0.89	>0.8
Adjusted goodness-of-Fit Index (AGFI)	0.87	0.88	>0.9
Comparative Fit Index (CFI)	0.97	0.96	>0.9
Incremental Fit Index (IFI)	0.94	0.95	>0.9
Normed Fit Index (NFI)	0.98	0.96	>0.9
Non-Normed Fit Index (NNFI)	0.95	0.98	>0.9
Relative Fit Index (RFI)	0.98	0.93	>0.9

Mutlaq moslashuvning ba'zi bir keng tarqalgan o'lchovlariga quyidagilar kiradi: moslik indeksleri (GFI) va yaqinlashuvning o'rtacha kvadrat-xatosi (RMSEA). GFI 0 dan (yomon moslashish) 1 gacha (mukammal moslashish) o'zgarib turadigan statistik bo'lmagan o'lchovdir. GFI indikatorining qiymati qanchalik baland bo'lsa, o'yin shunchalik yaxshi bo'ladi. GFI 0,90 dan yuqori qiymat bilan model mosligi o'rnatiladi. Bu ko'rsatkich bizning modelimizda maqbul (GFI=0,89), uning qiymati chegaradan biroz yuqori bo'lib, respondentlar sonining ko'payishi bilan ortadi deb taxmin qilinadi.

Qabul qilinadigan deb hisoblangan ko'rsatkichlarning (AGFI, CFI, IFI, NFI, NNFI va RFI) olingan qiymatlari asosida (0,90 dan yuqori qiymatlar) biz taklif qilingan modelda yozishmalarining qat'iy o'sishini ko'rsatmoqda. O'rganiladigan so'nggi jihat – bu taklif qilingan modelning parsimonligi bo'lib, taklif etilgan o'lchovlardan faqat nisbiy xi-kvadrat tasdiqlovchi tahlilda qo'llaniladi. Ushbu o'lchov ma'lumotlarning ortiqcha o'rnatilmaganligini ta'minlash uchun birdan yuqori va hatto uchdan beshgacha qiymatlarni olishi kerak. Bizning holatda, erishilgan qiymat 2.76 ga teng va shuning uchun qabul qilingan chegaralar doirasida deb olinadi.

XULOSA

Bundan ko'rinadiki, tadqiqot tadbirkorlik sohasi rivojlanishiga, ijodkorlik va innovatsiyalar bog'liqligi aniqlandi. Ta'kidlash joizki, iqtisodiy rivojlanish sharoitlari va milliy madaniyat tufayli, tadbirkorlik o'z rivojlanishida davom etmoqda, chunki bu tabiiy ravishda tavakkalchilikka olib kelmaydi va boshqa tomondan muqarrar ravishda tadbirkorlik tushunchasi bilan bog'liqligi aniqlandi.

Umuman olganda, olib borilgan tadqiqot kichik biznes subyektlari egalarining shaxsiy xususiyatlari subyekt samaradorligiga qanday ta'sir qilgani bo'yicha natijalarni o'rganib chiqdi. Tadqiqot tadbirkorlar o'zlarining ijodkorligi va o'zini-o'zi samaradorligini baholash imkonini berdi. Shuningdek, biz kichik biznes subyektlarining innovatsiyalarga nisbatan subyektivligini yengillashtirishga harakat qildik, ularni eng katta raqibga nisbatan o'zlarini baholashga majbur qildik. Kelajakdagi tadqiqotlar subyektivlikni boshqa o'lchov yordamida kamaytirishi mumkin, bu esa tadbirkorlarning o'zini o'zi baholashini istisno qiladi. Xulosa qilib aytganda, tadqiqotdan olingan natijalar butun mamlakat uchun umumlashtirilishi mumkin emas, ammo boshqa mamlakatlarda keyingi tadqiqotlar uchun yaxshi asos bo'lishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Tang, J. (2008). Environmental munificence for entrepreneurs: entrepreneurial alertness and commitment. *International Journal of Entrepreneurial Behaviour and Research*, 14 (3), 128-151.
2. Naude, W. (2010). Entrepreneurship, Developing countries, and development economics: New approaches and insights. *Small Business Economics*, 34 (1), 1-12. Nikolić M., Despotović, D., & Cvetanović, D. (2015). Barriers to innovation in SMEs in the republic of Serbia. *Ekonomika*, 61 (4), 89-96.
3. Engelen, A., Heinemann, F., & Brettel, M. (2009). Cross-cultural entrepreneurship research: Current status and framework for future studies. *Journal of International Entrepreneurship*, 7 (3), 163-189.
4. Leskovaar-Spacapan, G., & Bastic, M. (2007). Differences in organizations' innovation capability in a transition economy: Internal aspect of the organizations' strategic orientation. *Technovation*, 27 (9), 533-546.
5. Schumpeter, J. A. (1934). *Theory of economic development: An inquiry into profits, capital, credit, interest, and the business cycle*. New York: Oxford University Press.
6. Sparkes, J. R., & Miyake, M. (2000). Knowledge transfer and human resource development practices: Japanese firms in Brazil and Mexico. *International Business Review*, 9 (5), 599-612.
7. Wood, R., & Bandura, A. (1989). Social cognitive theory of organizational management. *Academy of Management Review*, 14 (3), 361-384.
8. Bandura, A. (2001). Social cognitive theory: An agentic perspective. *Annual Review of Psychology*, 52 (1), 1-26.
9. Kawakami, T., MacLachlan, D.L., & Stringfellow, A. (2012). New venture performance in China, Japan and The United States: The impact of formalized market information process. *Journal of product Innovation Management*, 29 (2), 275-287.
10. Love, J. H., & Roper, S. (2015). SME innovation, exporting and growth: A review of existing evidence. *International Small Business Journal*, 33 (1), 28-48.
11. Stewart, G. L., & Barrick, M. R. (2000). Team structure and performance: assessing the mediating role of intrateam process and the moderating role of task type, *Academy of Management Journal*, 43 (2), 135-148.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. № 2

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.